

CASE 5: FULDMAGT

PROCESSPIL

INDHOLD

1	Introduktion til dagens emne	1
2	Læringsmål.....	1
3	Case.....	1
4	Roller	2
5	Spot- og refleksionsspørgsmål.....	4
6	Forberedelse til seminaret.....	5
7	Til seminaret.....	5
8	Om processpil.....	6
9	Drej faktum	7

Om dokumentet

Dokumentet er opbygget sådan, at pkt. 1-5 handler om casens emne, mens pkt 6-9 giver generel vejledning, fx om, hvordan grupperne skal forberede sig, og hvad det betyder, at ”dreje faktum.”

1 Introduktion til dagens emne

Vi tænker normalt på aftaler som: Anne og Bente indgår aftale. Nogle gange indgår Anne og Bente en aftale via Christian.

Sådanne fuldmagtsforhold er centrale for den moderne markedsøkonomi. Tænk hvis man kun kunne købe frokost fra ejerne af Wicked Rabbit.

Men fuldmagtsforhold skaber også en udfordring. Især hvis den fuldmægtige (Christian) kommer til at aftale noget, som fuldmagtsgiver (Anne) ikke selv ville have sagt ja til.

Fuldmagtsreglerne indebærer en afvejning af hensynet til fuldmagtsgiver, og hendes interesse i ikke at være bundet af aftaler, som går ud over hendes vilje, og hensynet til medkontrahenten, der skal kunne have tillid til, at en gyldigt indgået aftale binder.

2 Læringsmål

Hovedformålet med casen er at træne de studerendes forståelse af fuldmagtsreglerne indhold. Det er væsentligt, at den studerende efter seminaret kan:

- Forstå fuldmagtsreglernes store praktiske betydning.
- Redegøre for indholdet af de forskellige typer af fuldmagt.
- Redegøre for hensynene bag fuldmagtsreglerne.
- Redegøre for fordele og ulemper ved de forskellige typer af fuldmagt.
- Anvende fuldmagtsreglerne på konkrete problemstillinger.

3 Case

Beatrix var ansat som salgselev hos Ladcyklen.com. Butikkens ejer, Anders, havde instrueret hende om, at hun gerne måtte give rabatter til kunder, der købte stort ind. Ladcyklen.com skulle bare ikke lide noget tab på salget.

I starten havde Beatrix svært ved at navigere i dette.

Den første episode fandt sted under Black Week. Kunden Marie fandt en Triobike Boxter CL Bosch til 60.000 kr. Ved en fejl var et tilbudsskilt, der hørte til cyklen ved siden af, sat foran Boxteren. Marie troede derfor at cyklen kostede 40.000 kr. Da misforståelsen blev opdaget ved kassen, ville Beatrix ikke give rabat. Anders var blevet frustreret: "Du skulle bare have givet rabatten og løst problemet." Samtidig fortalte Anders, at han typisk havde en bruttofortjeneste¹ på 50%, så han ville ikke have lidt et tab.

En anden gang solgte Beatrix en cykelhjelm til 800 kr. og gav kunden 15% rabat. Her rystede Anders på hovedet: "Det var for meget. Kunden havde jo ikke købt stort ind."

Ved en tredje lejlighed solgte Beatrix cykeludstyr til en kunde, der brugte over 100.000 kr. Her gav hun 10% rabat. Anders var tilfreds: "Godt klaret."

Den aktuelle situation:

En kunde, Carlitos, kommer ind og køber en cykel med tilbehør for i alt 40.000 kr. Der er ingen særlige tilbud. Det er ikke Black Week eller lignende. Carlitos spørger, om der er mulighed for rabat. Beatrix giver 25%, og parterne aftaler, at Carlitos kan hente cyklen dagen efter.

Da Anders gennemgår dagens salg, er han ikke tilfreds. Han mener, at 25% på 40.000 kr. er alt for meget rabat. Anders nægte at udlevere cyklen til Carlitos.

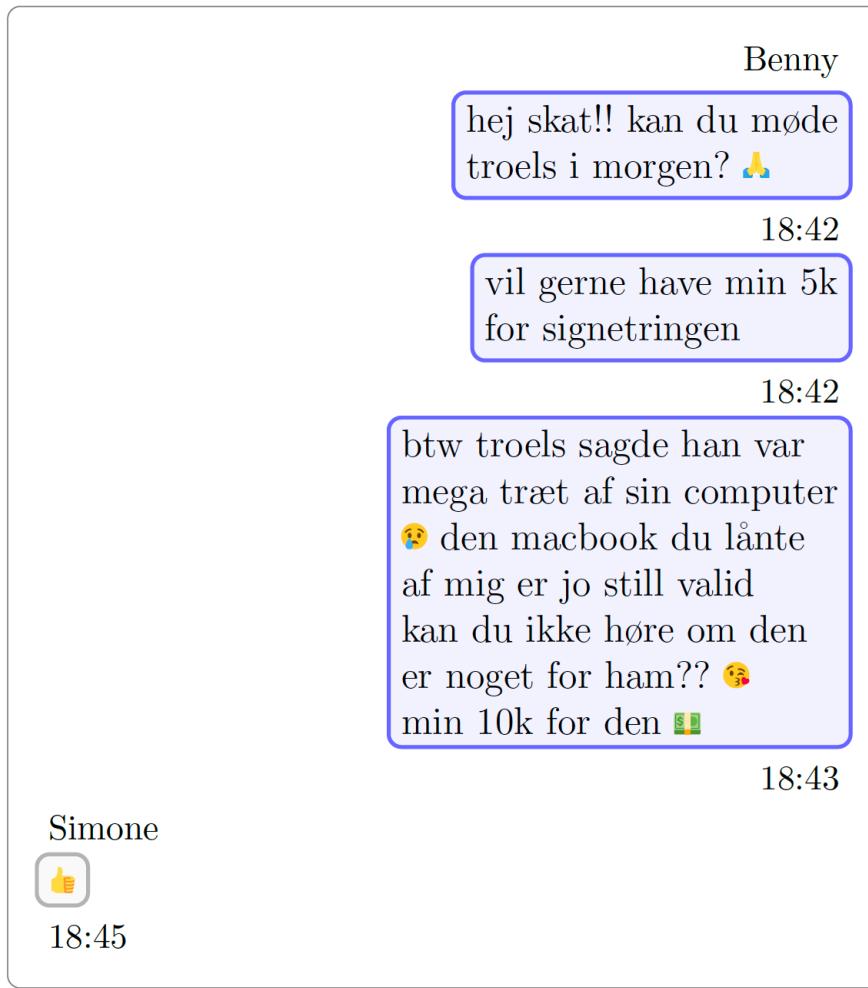
Kunden Carlitos fastholder, at han har krav på at købe cyklen til den aftalte pris.

–oo0oo–

¹ Bruttofortjeneste er en vares salgspris minus dens kostpris. Dvs. forskellen på, hvad man sælger den til, og hvad man køber den for. Når bruttofortjenesten angives til 50% betyder det, at Ladcyklen.com sælger cyklerne til dobbelt så meget, som de køber dem for. Bruttofortjeneste inkluderer ikke omkostninger til fx ansattes løn.

Benny ville sælge sin signetring. På Reddit-siden r/Signetsamlere fandt han Troels Tophue, som ledte efter netop den slags. Parterne aftalte at mødes dagen efter på Lars Bjørnstræde, lige ved siden af Jeans Store.

Samme aften fik Benny travlt med at forberede sig til undervisning. Han skrev derfor en besked til Simone og fik hende til at mødes med Troels i stedet:

Benny skrev også til Troels:

Benny

yo troels! kan dsv ikke
komme i morgen alligevel 😊
men min homie simone
møder dig på mine vegne
hun har fuldmagt til at
sælge ringen

18:47

Kort før Simone og Troels skulle mødes, sad Benny og så på gamle billeder. Et af dem viste Benny til fest med ringen glintende på hans lillefinger. Gode minder. Benny var også i tvivl om det med MacBook'en. Han kunne vel stadig bruge den? Benny skrev derfor til Simone:

Benny

ok vent vent vent
jeg har fortrudt
sælg ikke nogen af delene
sry for besværet 🍷

Læst: 14:05

Simone læste beskeden og sukkede. Typisk Benny. Han ombestemte sig hele tiden, og ville sikkert ombestemme sig igen. Hun valgte derfor at sælge både ring og computer til Troels. Hun solgte signetringen for 6.000 kr. og MacBook'en for 12.000 kr.

Da Benny fandt ud af det, blev han rasende. Han nægtede at acceptere handlen. Men Troels fastholdt, at han havde købt både ring og computer.

4 Roller

Gruppe 1 – Advokater for a) Beatrix (mod Ladcyklen.com og Kunden Carlitos) og b) Troels Tophue (mod Simone og Benny)

Gruppe 2 – a) Advokater for Kunden Carlitos (mod Ladcyklen.com og Beatrix) b) Drej faktum for case 1

Gruppe 3 – Advokater for a) Ladcyklen.com (mod Beatrix og Kunden Carlitos) og b) Simone (mod Benny og Troels Tophue)

Gruppe 4 – Dommere

Gruppe 5 – Drej faktum for case 1 og 2.

Gruppe 6 – a) Advokater for Benny (mod Simone og Troels Tophue) og b) Drej faktum for case 2.

5 Spot- og refleksionsspørgsmål

- Hvorfor har man lovregler om fuldmagt?
- Hvorfor er det så væsentligt, at der findes et klart retsgrundlag for mellemmandsretten?
- Hvad er hhv. bemyndigelse og legitimation?
- Hvorfor sonder man ved visse typer af fuldmagt mellem bemyndigelse og legitimation?
- Redegør for hensynene bag samme fordele og ulemper ved en § 16-fuldmagt.
- Redegør for hensynene bag samme fordele og ulemper ved en § 18-fuldmagt.
- Redegør for hensynene bag samme fordele og ulemper ved stillingsfuldmagten.
- Redegør for hensynene bag samme fordele og ulemper ved adfærdsfuldmagten.
- Redegør for hensynene bag samme fordele og ulemper ved en særskilt legitimationsfuldmagt.
- Redegør for indholdet af Aftl. § 25.

6 Forberedelse til seminaret

Ved afslutningen af det forudgående seminar introducerer underviseren kort dette seminars emne og pensum.

Alle grupper læser pensum samt den relevante lovgivning og evt. forarbejder.

Øvrig forberedelse afhænger af de enkelte gruppers rolle:

Advokatgrupper skal udarbejde et processkrift på vegne af den part, de repræsenterer.

Processkriftet må være max 400 ord og skal indeholde en kort fremstilling af de påstande og anbringender, som gruppen vil gøre gældende på vegne af sin klient. Se mere om påstande og anbringender i pkt. 8.

Skriftet uploades senest 24 timer før seminaret.

Dommergruppen læser processkrifter og forbereder en afgørelse.

Se mere om rettens afgørelse i pkt. 8.

Grupper, der skal dreje faktum, forbereder sig på dette og læser processkrifter.

Hver gruppe skal forberede mindst to drejninger pr. sagsforløb. Dvs. mindst to drejninger pr. retssag. Se mere om drej faktum i pkt. 9.

7 Til seminaret

Seminaret er bygget op omkring dagens case, og grupperne skal fremlægge deres materiale. En fremlæggelse bør ikke vare mere end 5 minutter.

Mindst to medlemmer fra hver gruppe skal fremlægge. Over hele semestret skal alle i gruppen fremlægge lige meget.

7.1 Eksempel på tidsplan

Underviseren tilrettelægger selv seminarundervisningen. En tidsplan kunne se sådan her ud:

- 08.15-08.25: Introduktion og organisering.
- 08.25-08.50: Processpil: Parterne procederer.
- 08.50-09.00: Processpil: Domsafsigelse.
- 09.00-09.15: Pause.
- 09.15-09.30: Drej faktum med diskussion.
- 09.30-09.45: Underviser evaluerer, kommenterer og svarer på spørgsmål (evt. spot- og refleksionsspørgsmål).
- 09.45-10.00: Opsamling og introduktion til næste seminar.

8 Om processpil

Et processpil er en simulering af, hvordan en retssag behandles ved domstolene. Parterne i en civil retssag er sagsøger og sagsøgte.

8.1 Centrale elementer

Påstand: En kort og præcis formulering af, hvad parten ønsker at opnå. Sagsøgers påstand kan fx lyde: "Sagsøgte skal betale 100.000 kr. til sagsøger." Sagsøgte nedlægger typisk påstand om frifindelse.

Anbringender: De retlige argumenter, som parterne begrunder deres påstande med. Argumenterne skal basere sig på anerkendte retskilder, fx lov, retspraksis, sædvane eller forholdets natur.

Faktum: Det faktiske hændelsesforløb, der afgør, hvilke retsregler der finder anvendelse. Det er vigtigt at bygge argumenterne op omkring faktum.

Rettens afgørelse: Rettens afgørelse indeholder resultat og begrundelse. Resultatet formuleres kort og klart, fx "Sagsøgte skal betale 100.000 kr. til sagsøger" eller "Sagsøgte frifindes." Begrundelsen skal argumentere for resultatet og baseres på relevant jus og faktum.

8.2 Struktur

Et processpil forløber således:

- Sagsøgers procedure: Fremlægger påstand og argumenter, der støtter påstanden.
- Sagsøgtes procedure: Fremlægger påstand og argumenter. Kan også imødegå sagsøgers argumenter.
- Replik: Sagsøger giver korte modargumenter til sagsøgtes procedure.
- Duplik: Sagsøgte giver korte modargumenter til sagsøgers replik.
- Domsafsigelse: Dommerne giver deres afgørelse med resultat og begrundelse.

9 Drej faktum

Faktum drejes ved at foreslå ændringer i casen og diskutere, hvad ændringerne betyder for den juridiske analyse. Ændringen kan betyde, at situationen falder under en anden regel, eller at man når til et andet resultat.

Eksempler: I en tvist om aftaleindgåelse: Hvad hvis køber bare havde nikket i stedet for at sige “jeg accepterer”? I en tvist om fortolkning: Hvad nu hvis der er forskellige opfattelser af et ord inden for den samme branche?

Det er ikke et krav, at gruppen kan give et klart svar på, hvad konsekvensen af en ændring er. Formålet er at få de studerende til at reflektere bredere over det materiale, de lærer, og at skabe diskussion på holdet.

Ver. 2026.02.12 – RB